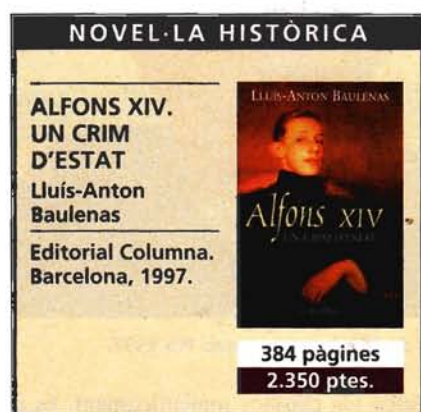

Retrat d'un assassí del règim

A 'Alfons XIV. Un crim d'estat', premi Sant Jordi, Lluís-Anton Baulenas analitza els mètodes operatius i els serveis secrets de la política de Franco.

Aquest és un viatge a les clavegueres del franquisme. L'autor combina amb una calculada precisió ficció i realitat, acció i intriga, per narrar els triplics del franquisme.

A partir d'un fet real, l'accident que patí Franco l'any 1962, i la lògica preocupació per resoldre la perpetuació del règim, el novel·lista juga amb la possibilitat de l'existència d'un fill legítim, però desconegut, d'Alfons XIII. En les iròniques discussions que aquest personatge manté amb el general Pozos surten amb tota l'acolorida retòrica del moment els tòpics que alimentaven la ideologia del franquisme.

En aquest ambient, l'autor davalla als soterranis del poder per tal de radiografiar els desequilibris mentals dels seus components. Un univers que es mou entre l'èpica i la psicopatologia. Però l'obra també narra la fidelitat i la lògica implacable dels cossos repressius que utilitza i destrossa els homes en nom d'un discurs basat en la

missió d'amansir la rebel·lió congènita dels espanyols.

Però la novel·la va més enllà de la descripció dels mètodes operatius dels serveis secrets i de la política del generalíssim. L'encert de la novel·la és el retrat d'un sicari, el capità Tutusaus. Baulenas ha sabut penetrar en els ressorts mentals del capità Tutusaus, un home d'una fidelitat granítica a l'ideari de l'estat. Un personatge de grans limitacions mentals, sense una vida personal, que sap que més tard o més d'hora correrà la mateixa sort que les seues víctimes. Per ell la vida és un escenari inhòspit. L'únic que li pertany són les víctimes, i per això prepara els rituals de la mort.

Per conduir eficaçment la novel·la, l'autor desplega un estil distanciat i hàbil al servei d'una estructura lineal, puntejada pels records de Tutusaus. Potser els punts més febles són aquells que per la voluntat d'alleugerir l'atmosfera asfixiant que envolta el capità duen el narrador a desenvolupar tota una sèrie de persecucions i fugides en el més pur estil policíac, amb una clara intencionalitat grotesca, remarcada per la presència d'un esguerrat i una boja inofensiva. *Alfons XIV*, en definitiva, demostra l'evolució progressiva de Baulenas que el condueix a explorar temes cada vegada més complexos. **Francesc Calafat**